

Assen, 10 september 2024
Ons kenmerk: 1001266

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : Lefier

Activiteit : Verduurzaming en onderhoud diverse woningen

Locatie : De Doorlaat 11-21 en 23-33 (oneven), Dwarsstraat 18-20 (even), Mosveen 37-41 (oneven), De Blokken 1-7 en 9-19 (oneven) en Dosterdstraat 2-4 en 6-10 (even) in Zwartemeer

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte van deze vergunning tot en met 1 september 2027.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 5.1. tweede lid, aanhef en onder g van de Omgevingswet op grond van artikelen 8.74j. en 8.74k. van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) te verlenen aan Lefier voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.37, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor de vogelrichtlijnsoort huismus (*Passer domesticus*) waar het gaat om:
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren, of het opzettelijk wegnemen van nesten van huismussen;
 - d. het opzettelijk storen van huismussen.
- artikel 11.46, eerste lid, van het Bal voor de habitatrichtlijnsoort gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) waar het gaat om:
 - b. het opzettelijk verstoren van gewone dwergvleermuizen;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van gewone dwergvleermuizen.

De omgevingsvergunning wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden zoals beschreven in de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
- 1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.

- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau of ecologisch deskundige door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan woningen in Zwartemeer d.d. 28 augustus 2024, door ATKB (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, zoals beschreven op www.rvo.nl/ecologisch-deskundige (hierna ecologisch deskundige) én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij deze omgevingsvergunning.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Huismus

- 2.1. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periode(s) van de huismus. De (meest) kwetsbare periode (broedperiode) loopt globaal van 1 maart t/m 1 september. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. Daarnaast kunnen periodes met vorst aangemerkt worden als kwetsbare periode. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus.
- 2.2. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal 24 tijdelijke nestkasten van het type GZT1 van Unitura (of kwalitatief vergelijkbaar), geschikt voor de huismus aan te bieden, conform het Activiteitenplan paragraaf 6.1.
- 2.3. Er dient bij het plaatsen van de tijdelijke huismuskasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal drie maanden waardoor de huismus in staat is om de nieuwe nestlocaties te lokaliseren.

- 2.4. Deze tijdelijke huismuskasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente nestlocaties zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de huismus. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode en alleen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 2.5. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen, buiten de broedperiode, de oorspronkelijke nestlocaties natuurvrij gemaakt te worden onder begeleiding van/door een ecologisch deskundige. Dit dient uitgevoerd te worden conform het Activiteitenplan, paragraaf 6.1.2. Er dient voorkomen te worden dat nestlocaties onnodig ongeschikt gemaakt worden omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode plaatsvinden. Uitstel van de werkzaamheden dient ook uitstel van natuurvrij maken te betekenen.
- 2.6. Minimaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen huismus in de nestlocaties meer aanwezig zijn.
- 2.7. De ontheffinghouder dient voor de permanente situatie de daken toegankelijk te maken voor de huismus door het vogelschroot op de derde panlat te plaatsen en per woning een ventilatiepan bij de nok te plaatsen, conform het Activiteitenplan, paragraaf 6.2.
- 2.8. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de huismus dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de huismus en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

Gewone dwergvleermuis

- 2.9. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis. De (meest) kwetsbare periode (winterrust) loopt globaal van 1 november t/m 1 april. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.10. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, 24 tijdelijke vleermuiskasten van het type ANS-2 van Veldshop, geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden, conform het Activiteitenplan, paragraaf 6.1.
- 2.11. Er dient bij het plaatsen van de vleermuiskasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal drie maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) voor de compensatie van de aangetroffen zomer- en paarverblijfplaatsen. Hierdoor is de gewone dwergvleermuis in staat om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren, gezien dit het actieve seizoen van de diersoort betreft. De kasten zijn geplaatst in het voorjaar van 2024, wat betekent dat bij de start van de werkzaamheden de gewenningsperiode ruim is doorlopen.
- 2.12. Deze kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 2.13. Tenminste drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden, bij voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden en binnen de actieve periode dienen de woningen natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan, paragraaf 6.1.2 en onder ecologische begeleiding. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van chemische middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van purschuim.
- 2.14. Bij het natuurvrij maken dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Tevens dient er voorkomen te worden dat verblijfplaatsen onnodig

natuurvrij gemaakt worden, omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode(s) plaatsvinden. Uitstel van de werkzaamheden dient ook uitstel van natuurvrij maken te betekenen.

- 2.15. Voorafgaand aan de werkzaamheden, binnen het actieve seizoen en na het natuurvrij maken dient door een ecologisch deskundige door middel van een in- en/of uitvliegcontrole conform het vleermuisprotocol vastgesteld te zijn dat er geen gewone dwergvleermuis in de woningen meer aanwezig is. Wanneer er niet kan worden vastgesteld dat er geen gewone dwergvleermuis in de woningen meer aanwezig is, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 2.13 t/m 2.15 worden herhaald.
- 2.16. De vergunninghouder dient voor de permanente situatie 24 inbouwkasten van het type VMPM2 van Unitura (of kwalitatief vergelijkbaar) en vier inbouwkasten van het type VMPMK1 van Unitura, geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden, conform het Activiteitenplan, paragraaf 6.2.
- 2.17. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort(en) waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 3.1.1. bij het natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.1.2. bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.1.3. tijdens het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - 3.1.4. bij de start van de werkzaamheden;
 - 3.1.5. bij het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen voor de soorten.
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

4. Zorgplicht

- 4.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten.

Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Lefier (digitaal);
- ATKB (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Emmen (digitaal).

Omgevingsvergunningstermijn

Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging.

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 8 juli 2024 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van ATKB namens Lefier (hierna vergunninghouder). De aanvraag heeft betrekking op verduurzaming en onderhoud van woningen in Zwartemeer, gemeente Emmen, gelegen aan de volgende adressen:

- De Doorlaat 11-21 en 23-33 (o);
- Dwarsstraat 18-20 (e);
- Mosveen 37-41 (o);
- De Blokken 1-7 en 9-19 (o);
- Dosterdstraat 2-4 en 6-10 (e).

De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.37, eerste lid onder b en d, van het Bal voor de huismus (*Passer domesticus*) en voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46. eerste lid, aanhef en onder b en d van het Bal voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Figuur 1: De woningen aan de Blokken, Dosterdstraat, Gliede en Mosveen in Zwartemeer blauw omlind (bron: Activiteitenplan)

Figuur 2: De woningen aan de Doorlaat en Dwarsstraat in Zwartemeer

blauw omlijnd (bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

De diverse aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermend volgens diverse beschermingsregimes van het Bal.

2.1 Vogelrichtlijn

De huismus is een beschermde inheemse vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en is zodoende beschermd op grond van artikel 11.37, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

- a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
- d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Het nest van een vogel is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlieder betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest dient te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is.

In het kader van voorliggende omgevingsvergunning zijn voor wat betreft de huismus artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal relevant. Artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie en de Beleidsregels bescherming natuur provincie Drenthe bovendien jaarrond beschermd (zie artikel 3.1a van de Beleidsregels). Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield, beschadigd of weggehaald.

Op grond van artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder d, van het Bal is het daarnaast verboden om vogels als bedoeld in het eerste lid en onder a opzettelijk te storen. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke storing van de huismus.

2.2 Habitatrictlijn

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse zoogdiersoort als bedoeld in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrictlijn en bijlage II van het Verdrag van Bern en is zodoende beschermd op grond van artikel 11.46, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrictlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrictlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

In het kader van voorliggende omgevingsvergunning zijn artikel 11.46. eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal relevant. Artikel 11.46. eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal verbiedt om dieren als bedoeld in het eerste lid en onder a opzettelijk te verstoren. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van de gewone dwergvleermuis.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46. eerste lid aanhef en onder d, van het Bal vallen onder andere kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven, alsmede essentiële foerageergebieden en vliegroutes leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 11.46. eerste lid aanhef en onder d, van het Bal.

2.3 Beoordelingsgronden ontheffing verlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

Woningstichting Lefier is voornemens om diverse woningen in Zwartemeer te verduurzamen. De woningen zijn twee-onder-een-kap- of rijtjeswoningen met pannendaken. Het doel van de werkzaamheden is om de woningen minimaal naar een energielabel A of B te krijgen. Daarmee wordt, naast het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen, het woongenot aanzienlijk verbeterd. De werkzaamheden bestaan uit het isoleren van spouwmuren en vloeren, het renoveren en isoleren van daken en het vervangen van kozijnen en beglazing. De start van de werkzaamheden staat gepland voor oktober 2024. De voorgenomen werkzaamheden hebben tot gevolg dat er zeventien nestlocaties van de huismus en één zomer- en vijf paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren zullen gaan. Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is daarom noodzakelijk.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Om te bepalen welke beschermde natuurwaarden mogelijk gebruik maken van het plangebied is door AKTB een quickscan uitgevoerd. Dit onderzoek bestond uit een bronnenonderzoek waarbij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2023) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna zijn geraadpleegd. Daarnaast heeft er een oriënterend veldbezoek plaatsgevonden op 30 januari 2023. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikte groei-/verblijfplaats van beschermde flora en fauna. Tevens is tijdens het veldbezoek gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan. Uit de quickscan volgt dat nader onderzoek uitgevoerd dient te worden naar nestlocaties van de huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van vleermuizen. Dit nader onderzoek is uitgevoerd in het najaar van 2023 en het voorjaar van 2024.

Huisumus

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd conform het kennisdocument Huismus van BIJ12. In de optimale periode tussen 1 april en 15 mei 2024 zijn er twee veldbezoeken gebracht bij voor huismussen gunstige weersomstandigheden. Bij het onderzoek naar huismussen is gezocht naar zingende of baltsende mannetjes bij de gootlijn of op andere locaties, de aanwezigheid van piepende jongen en andere activiteiten die kunnen wijzen op nesten, zoals het herhaaldelijk onder de daken gaan zonder

voedsel, wat kan duiden op broeden. Daarnaast is beoordeeld hoe functioneel het plangebied is als leefgebied voor de huismus. Hierbij wordt gekeken naar de aanwezigheid van de juiste hoeveelheid groen, drink- en zandbadmogelijkheden. Tijdens het huismusonderzoek is ook gelet op overige broedvogels die in gebouwen broeden.

Tijdens het nader onderzoek zijn in totaal zeventien nestlocaties van de huismus vastgesteld binnen het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn meer dan 40 territorium- en nestindicerende huismussen waargenomen. De vogels maken voornamelijk gebruik van de hogere woningen en niet van de lagere levensloopbestendige woningen. Er is meer dan voldoende groen aanwezig in de straten. In struiken aan de Mosveen en Kluinstraat zijn kwetterplekken waargenomen.

Gierzwaluw

Het onderzoek naar gierzwaluwen is uitgevoerd conform het op dat moment meest actuele kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12. Naderhand is het kennisdocument geüpdatet waardoor de vereisten waaraan een inventarisatie moet voldoen is gewijzigd. De onderzoekvereisten ten tijde van het onderzoek waren:

- tussen de ronden is een tussenperiode van minimaal 10 dagen;
- minimaal één inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli (jongen aanwezig);
- tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang;
- goede weersomstandigheden (droog, warm en weinig wind).

Het onderzoek vond plaats aan het begin van de avond, vlak voor zonsondergang gedurende drie ronden in de periode van begin juni tot half juli 2024. Tijdens de onderzoeksrondte werd gelet op invliegende gierzwaluwen in openingen onder de pannen. Eén ronde voor gierzwaluwen is gecombineerd uitgevoerd met vleermuisonderzoek. Daarbij is die avond voor zonsondergang gestart met het onderzoek, zodat nog invliegende gierzwaluwen konden worden waargenomen.

Om voldoende overzicht te hebben over het plangebied, is het plangebied voor gierzwaluwen opgedeeld in 5-10 deelgebieden.

Tijdens het nader onderzoek zijn geen nestlocaties van de gierzwaluw vastgesteld binnen het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn meerdere gierzwaluwnesten vastgesteld tijdens een nader onderzoek voor een ander project. Hierbij gaat het om dertien nesten die verspreid zitten in de woningen aan de Blokken/Huizen en Hoven. Dit zijn hogere woningen met veel ruimte onder de gevelpannen, wat voor gierzwaluwen zeer geschikte nestlocaties zijn.

Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd door middel van in totaal vijf bezoeken in het najaar van 2023 (augustus en september) en het zomerhalfjaar van 2024 (mei tot half juli). Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol 2021 met behulp van een Petterson D240X batdetector en digitale opnameapparatuur. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd onder voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden. Dit betekent een temperatuur boven de 10 graden, droog en weinig wind. Tijdens het invallen van de duisternis en in de vroege ochtend is met behulp van de batdetector gepost op verschillende strategische locaties zodat in- en uitvliegende vleermuizen goed konden worden waargenomen. Aanvullend is een warmtebeeldcamera gebruikt, die vooral een goed beeld kan geven van zwermende of paarroepende en rondvliegende individuen. Om voldoende overzicht te houden van alle gebouwen, is het plangebied opgedeeld in 10 deelgebieden in de kraamperiode en 5 deelgebieden in de paarperiode. Elk deelgebied is elke ronde door één onderzoeker bezocht. De paarronden bestaan

uit grotere deelgebieden omdat de ronden rond middernacht worden uitgevoerd. Er wordt dan niet gepost rond het uitvliegen, waardoor er minder geveloverzicht nodig is. Het doel van de paarronden is het vaststellen van (rondvliegende) paarroepende individuen, wat vaak pas later op de avond gaan start.

Tijdens het nader onderzoek zijn in totaal één zomer- en vijf paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De paarverblijfplaatsen zijn vastgesteld door het waarnemen van rondvliegende, baltsende individuen. Hierdoor is de exacte verblijfslocatie lastig vast te stellen. Er wordt vanuit gegaan dat een baltsend individu niet ver van de baltsplek een paarverblijfplaats heeft. In de omgeving van het plangebied zijn meerdere verblijfplaatsen gevonden van de gewone- en ruige dwergvleermuis. Het gaat hier om acht paarverblijfplaatsen, vier zomerverblijfplaatsen en een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis. De verblijfplaatsen zijn vastgesteld tijdens de paarronden in 2023 of door aangrenzend onderzoek dat is opgestart in 2024.

Binnen het plangebied zijn geen essentiële vliegroutes of foerageergebied aanwezig. Vleermuizen maken gebruik van de tuinen en het gemeentelijke groen om direct na het uitvliegen of net voor het invliegen, te foerageren, waarna ze verder vliegen naar geschiktere foerageergebieden.

3.2 Tijdelijke compensatie

Het doel van het aanbrengen van tijdelijke voorzieningen is om de aangetroffen beschermde diersoorten in de periode waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd te voorzien van verblijfplaatsen. Voor het tijdelijk vervangen van vleermuisverblijfplaatsen geldt een compensatiefactor van vier. Dit betekent dat voor elk vastgestelde verblijfplaats, vier tijdelijke voorzieningen gerealiseerd dienen te worden. Binnen het plangebied zijn één zomer- en vijf paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Dit betekent dat er minimaal 24 tijdelijke kasten geplaatst dienen te worden in de omgeving van het plangebied. Ook zijn er zeventien nestlocaties van de huismus vastgesteld. Voor het tijdelijk vervangen van huismusnesten geldt een compensatiefactor van twee. Er dienen dus minimaal 34 tijdelijke kasten geplaatst te worden.

Bij het plaatsen van tijdelijke voorzieningen dient een gewenningsperiode doorlopen te worden welke per soort en per type verblijfplaats verschilt. De gewenningsperiode is de periode waarin de huidige verblijfplaatsen tegelijk met de alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden zodat de soort de kans krijgt de alternatieve verblijfplaatsen te lokaliseren. Omdat kort na afronding van het nader onderzoek de werkzaamheden zullen opstarten en daarmee de gewenningsperiode niet doorlopen kan worden, is op basis van een worstcase benadering een inschatting gemaakt van het aantal kasten die nodig zijn voor de tijdelijke compensatie van vleermuizen. Na afronding van het nader onderzoek bleek dat er ruim voldoende kasten waren geplaatst voor de aangetroffen huismusnesten en vleermuisverblijfplaatsen.

Huisumus

De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen van de huismus uitgevoerd, waardoor voor deze soort geen alternatieven geplaatst hoeven te worden. Op basis van de worstcase benadering zijn er 24 gierzwaluwkasten geplaatst in de omgeving van het plangebied. Na afronding van het onderzoek bleken er geen gierzwaluwnesten aanwezig te zijn binnen het plangebied. Bekend is dat huismussen ook gebruik maken van gierzwaluwkasten. Gedurende de werkzaamheden kunnen de huismussen dus gebruik maken van deze gierzwaluwkasten. De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de huismus, waardoor de huismus niet afhankelijk is van nestkasten voor de broedsels. In deze periode is de huismus flexibeler en kan de huismus makkelijker een alternatief vinden. Enkel tijdens vorstperiodes zal een huismus schuilplekken nodig hebben en mogelijk nestkasten

hiervoor gebruiken. In de omgeving van het plangebied zijn meerdere vergelijkbare woningen aanwezig waar de huismussen ook naar uit kunnen wijken. De permanente voorzieningen zullen voor de start van het broedseizoen van 2025 weer toegankelijk zijn.

Gewone dwergvleermuis

Voor de compensatie van de vleermuisverblijfplaatsen zijn negen grote kraamkasten van het type VMT3 geplaatst en 51 kleine kasten van het type ANS-2. Dit is dus ruim voldoende voor de in totaal zes aangetroffen verblijfplaatsen. Voor zomer- en paarverblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode van drie maanden waarin enkel de maanden april tot en met oktober meetellen. Dit zijn de maanden waarin vleermuizen actief zijn en dus nieuwe verblijfplaatsen kunnen lokaliseren. De tijdelijke kasten zijn geplaatst in het voorjaar van 2024. De gewenningsperiode van drie maanden voor deze kasten is daarmee bij de start van de werkzaamheden in september 2024 doorlopen. De kasten zijn geplaatst conform het Activiteitenplan paragraaf 6.1.1, het ecologisch werkprotocol en de meest actuele versie van het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis van BIJ12.

Na de werkzaamheden dienen de tijdelijke kasten tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven. Het verwijderen van de tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode en alleen als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn door de gewone dwergvleermuis of huismus (of door een andere beschermde soort).

3.3 Permanente mitigatie

Voor de permanente voorzieningen gelden dezelfde mitigatiefactoren als voor de tijdelijke voorzieningen. Het verschil is dat de permanente voorzieningen duurzaam en permanent moeten zijn.

Huisumus

Voor de zeventien aangetroffen nestlocaties van huismussen dienen minimaal 34 voorzieningen gerealiseerd te worden in de permanente situatie. Dit wordt gedaan door in de nieuwe situatie ruimte te behouden onder de eerste twee rijen dakpannen aan beide zijden van de woningen. Hiervoor wordt het vogelschroot op de derde panlat geplaatst en dient er per woning een ventilatiepan aangebracht te worden bij de nok. Op deze manier wordt bij alle woningen de gehele lengte van het dak aan beide zijden toegankelijk. Dit is ruim voldoende mitigatie voor de zeventien nestlocaties welke door de werkzaamheden verloren gaan. Het plaatsen van de voorzieningen voor de permanente situatie voor huismussen dient uitgevoerd te worden, conform het Activiteitenplan paragraaf 6.2, het ecologisch werkprotocol en conform de meest actuele versie van het kennisdocument huismus van BIJ12.

Gewone dwergvleermuis

Voor de zomer- en vijf paarverblijfplaatsen dienen in totaal 24 voorzieningen gerealiseerd te worden in de permanente situatie. Dit wordt gedaan door in de nieuwe situatie twee typen kasten in te bouwen. Er worden 36 VMPM2 kasten ingebouwd op minimaal vier meter hoogte, zie figuur 3 en 4 voor de exacte locaties. Deze kasten zijn geschikt als zomer- en/of paarverblijf. Daarnaast worden nog in totaal vier VMPMK1 kasten ingebouwd op minimaal drie meter afstand van de VMPM2 kasten. Deze kasten zijn geschikt als kraamverblijf voor gewone dwergvleermuizen. Dit betekent dat er in totaal 40 kasten worden geplaatst in de permanente situatie. Dit zijn zestien kasten meer dan minimaal noodzakelijk is. Door het realiseren van meer verblijfplaatsen, waaronder ook kraamverblijfplaatsen, wordt er een boost gegeven aan de lokale populatie gewone dwergvleermuizen. Het plaatsen van deze voorzieningen dient uitgevoerd te worden conform het Activiteitenplan paragraaf 6.2, het ecologisch werkprotocol en conform de meest actuele versie van het kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12.

Figuur 3: Overzicht van de in te bouwen kasten binnen het plangebied met de woningenblokken aan de Blokken, Dosterdstraat, Giede en Mosveen in Zwartemeer (bron: Activiteitenplan)

Figuur 4: Overzicht van de in te bouwen kasten binnen het plangebied met de woningblokken aan de Doorlaat en Dwarstraat in Zwartemeer (bron: Activiteitenplan)

3.4 Groene plus voor gierzwaluw

Naast het realiseren van de verplichte vleermuisvoorzieningen worden tevens voorzieningen voor de gierzwaluw gerealiseerd in de nieuwbouw. De vergunninghouder heeft aangegeven achttien gierzwaluwkasten in te bouwen in de gevels van de gerenoveerde woningen. Dit geeft de populatie gierzwaluwen op lokaal niveau de mogelijkheid zich uit te breiden. Voor de effectiviteit van deze inbouwkasten voor gierzwaluwen dienen deze voorzieningen geplaatst te worden conform het Activiteitenplan paragraaf 6.3, het ecologisch werkprotocol en conform de meest actuele versie van het kennisdocument gierzwaluw van BIJ12.

3.4 *Natuurvrij maken*

De meeste nestlocaties van huismussen bevinden zich onder de eerste rij pannen van daken. Deze locaties kunnen natuurvrij gemaakt worden door spouwborstels, hout of vulschuim te plaatsen. Bij het gebruik van spouwborstels is het van belang dat deze onder de eerste rij dakpannen komt te liggen of op zo'n manier wordt gelegd dat er spanning op de borstelharen komt te staan. Het leggen van borstels in de goot zelf is niet afdoende, aangezien de mussen zich door de borstelharen heen zullen wringen.

Door de werkzaamheden kan de gewone dwergvleermuis verstoord worden of kunnen verblijfplaatsen worden aangetast. Om deze reden dienen de verblijfplaatsen natuurvrij gemaakt te worden voorafgaand aan de werkzaamheden om er zorg voor te dragen dat de vleermuizen tijdens de werkzaamheden niet in de flatgebouwen aanwezig zijn. Het natuurvrij maken kan enkel plaatsvinden in de maanden april, september en oktober, buiten de kwetsbare winter- en kraamperiode.

Verblijfplaatsen van vleermuizen dienen binnen de actieve periode natuurvrij gemaakt te worden door gebruik te maken van exclusion flaps. Deze borgen dat vleermuizen naar buiten kunnen, maar niet meer terug naar binnen. De exclusion flaps worden geplaatst voor openingen verspreid over geschikte locaties. Overige kieren kunnen dichtgezet worden met vulschuim, werings- of gootborstels of gaas.

Enkele dagen tot een week na het natuurvrij maken wordt door de ecologisch deskundig een controle uitgevoerd op het natuurvrij maken en de aanwezigheid van huismussen of gewone dwergvleermuizen. Bij deze controle, een in- en/of uitvliegcontrole, wordt gekeken of er geen vleermuizen in de woningen meer aanwezig zijn voordat de renovatie begint. Na deze controle kan ook beoordeeld worden of er nog huismussen aanwezig zijn door bijvoorbeeld dakpannen te tillen of te kloppen op de dakpannen. De werkzaamheden kunnen pas beginnen nadat de ecologisch deskundige beoordeeld heeft dat er geen vleermuizen en huismussen in de woningen meer aanwezig zijn. Het kan dus voorkomen dat er aanvullende maatregelen getroffen moeten worden wanneer bij de eerste controle nog vleermuizen in de flatgebouwen aanwezig zijn.

4. **Overwegingen**

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74j en 8.74k van het Bkl.

4.1 *Belangenafweging*

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid, genoemd in artikel 8.74j, eerste lid en onder b en onder 1, van het Bkl. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, genoemd in artikel 8.74k, eerste lid en onder b en onder 3, van het Bkl en in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats, genoemd in artikel 8.74k, eerste lid en onder b en onder 1, van het Bkl.

Volksgezondheid of openbare veiligheid (of andere dwingende redenen van groot openbaar belang)

Woningbouwverenigingen spelen een belangrijke rol in het verduurzamen van woningen. Hierdoor is er een transitie gaande naar energiezuiniger wonen en daarmee duurzamere woningen. In 2050 moeten alle huurwoningen energieneutraal zijn. Dit is het gevolg van bindende afspraken gemaakt door de

regeringsleiders van de Europese Unie in 2020, met het doel een Europese CO₂ reductie van 55% te behalen. De werkzaamheden bij deze woningen zullen bijdragen aan deze doelstelling. Naast dat de woningen duurzamer en dus milieuvriendelijker worden gemaakt, is in de huidige energiecrisis de energierekening voor een aantal bewoners onbetaalbaar geworden. Hierdoor is de noodzaak tot verduurzaming toegenomen. De huidige woningen hebben rondom energielabel C-E. Het doel is om dat naar energielabel A of nog beter te brengen.

De bouwjaren van de huidige woningen liggen grotendeels in de jaren '50. In de woningen is sprake van tocht- en vochtproblemen doordat er door slechte isolatie koudebruggen zijn ontstaan (het aantal meldingen over tocht/lekkage of schimmel loopt tot in de 100). Vochtige woningen zijn niet comfortabel en kunnen leiden tot gezondheidsklachten, of bestaande gezondheidsklachten verergeren. Mensen die in een vochtig of schimmelig huis wonen hebben vaker luchtwegklachten dan mensen die in een droog huis wonen. Wonen in een vochtig huis kan leiden tot het ontstaan van astma of verergering daarvan. In vochtige huizen komen meer schimmels en/of huisstofmijten voor. Schimmels en huisstofmijten kunnen allergieën veroorzaken. Een vochtige, schimmelige woning kan muffe geuren verspreiden en zo geurhinder veroorzaken. In het noorden van Nederland worden vocht en schimmel het vaakst aangegeven als oorzaak van gezondheidsklachten door het binnenmilieu. Het is dus noodzaak om de woningen zo snel mogelijk te verbeteren, zodat er minder gezondheidsrisico's voor bewoners zijn. Een essentieel onderdeel in de verduurzaming van woningen bestaat uit het verbeteren van de isolatie. Het verminderen van de energiebehoefte van woningen is belangrijk voor een gezond leefklimaat voor iedereen en is daarmee van openbaar belang en van invloed op de volksgezondheid.

Bescherming flora en fauna

Gierzwaluwen zijn niet aangetroffen in de woningen van het plangebied, maar ten oosten van het plangebied lijkt een grote, lokale populatie voor te komen. Om deze populatie te helpen uitbreiden worden in de woningen binnen het plangebied achttien kasten ingebouwd. Na de werkzaamheden is er voor vleermuizen in de nieuwe situatie een ecologische groene plus gerealiseerd. Door het inbouwen van meer kasten dan minimaal nodig is en kasten in te bouwen voor andere functies van verblijfplaatsen dan er zijn aangetroffen binnen het plangebied, wordt deze ecologische groene plus gecreëerd. Op deze manier wordt een impuls gegeven aan de populatie gierzwaluwen en gewone dwergvleermuizen op lokaal niveau.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

Het plan is locatiegebonden. Hierdoor zijn alternatieve locaties niet aan de orde.

Het nulalternatief is het niet renoveren van de panden. Gezien de verduurzamingsdruk die ligt bij woningbouwverenigingen en de noodzaak tot het reduceren van het energieverbruik en de energiekosten van huurders en milieu, is dit niet wenselijk. Bovendien zijn er koudebruggen in de woningen aanwezig wat leidt tot schimmel- en tochtproblemen. Uiteindelijk kunnen deze problemen tot chronische gezondheidsproblemen leiden. Dit blijkt ook in het aantal meldingen van bewoners in de afgelopen jaren, namelijk zo'n 20 meldingen over schimmel, 60 meldingen over lekkages en een 20 meldingen over tocht. De woningbouw is verplicht hier actie op te ondernemen, waardoor niks doen geen optie is.

Een alternatief is het slopen van de gebouwen om daarna duurzame gebouwen terug te bouwen. Dit alternatief is niet wenselijk omdat hierdoor de verblijfplaatsen permanent verloren gaan. Bovendien duurt sloop en nieuwbouw veel langer dan renovatie, wat (langere) verstoring oplevert voor zowel mens als dieren in de omgeving. Een ander alternatief is het van binnenuit isoleren van bijvoorbeeld de daken en muren. Isoleren van binnenuit is niet altijd mogelijk. Het moet passen onder de huidige dak- en muurconstructie en daar is niet altijd ruimte voor. Daarnaast is van binnenuit isoleren niet even effectief als het volledige dak vervangen en her te leggen met nieuwe isolatie. Bovendien is onbekend wat isolatie van binnenuit doet met het klimaat in bijvoorbeeld het dak of de spouw. Het is mogelijk dat de verblijfplaatsen alsnog ongeschikt worden door isolatie van binnenuit.

De werkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de aanwezige fauna. Door buiten de kwetsbare periode van de huismus en gewone dwergvleermuis te werken, de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

Huisumus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als zeer ongunstig. De landelijke populatie broedparen wordt geschat op 600.000-1.000.000 (Sovon, 2024). Huismussen zijn het talrijkst bij oudere huizen in een deels groene, liefst wat rommelige omgeving aan stadsranden of platteland en bij de aanwezigheid van mensen. De laatste jaren vertoont de populatie in Drenthe een matige toename.

Het plangebied is onderdeel van een grotere lokale populatie. Buiten het plangebied zijn minimaal 40 paartjes aangetroffen. Door de aanwezigheid van andere nestlocaties in de omgeving, kan worden aangenomen dat alternatieve nestlocaties in ruim aanbod aanwezig zijn. Ook het leefgebied van de huismus is zeer geschikt in Zwartemeer. Er zijn diverse groene tuinen met (grotere) struiken aanwezig en ook het gemeentelijke groen is grotendeels goed ontwikkeld. Hierdoor is aannemelijk dat de lokale staat van instandhouding van de huismus gunstig is.

Tijdens de werkzaamheden worden er tijdelijke maatregelen getroffen voor de huismussen en na de werkzaamheden kunnen de huismussen weer gebruikmaken van de daken om onder te broeden. De omgeving, omliggend groen en nestlocaties, blijft onaangetast waardoor negatieve effecten op de staat van instandhouding op landelijk en lokaal niveau niet zijn te verwachten.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuisensoort. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als onbekend. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen.

Aan de hand van baltsactiviteit in de omgeving lijkt er veel activiteit van gewone dwergvleermuizen in Zwartemeer te zijn. Er zijn meerdere paarverblijven zowel binnen als buiten het plangebied waargenomen. Ook is een kraamverblijf net buiten het plangebied vastgesteld. Over het algemeen valt te

zeggen dat, ook door de geschiktheid van de woningen in de directe omgeving van het plangebied, de lokale populatie gewone dwergvleermuizen goed lijkt te zijn Zwartemeer.

De huidige verblijfplaatsen binnen het plangebied worden ruim voor de start van de werkzaamheden in voldoende mate gecompenseerd in de directe omgeving. Voordat de werkzaamheden starten worden de woningen natuurvrij gemaakt zodat doding wordt voorkomen. Na de werkzaamheden worden ruim voldoende kasten ingebouwd in de woningen. Hierdoor wordt de lokale populatie gewone dwergvleermuizen niet negatief beïnvloed, en is er zelfs een kans voor de soort om uit te breiden. Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de gewone dwergvleermuis, zijn negatieve effecten op de staat van instandhouding niet te verwachten.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de omgevingvergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de vergunninghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

Voor vogels die in de tuinen tot broeden kunnen komen geldt dat de werkzaamheden niet in het broedseizoen (half maart tot half juli) kunnen plaatsvinden. Als dit wel noodzakelijk is, dan dient een broedvogelcontrole uit te sluiten dat vogels of hun nesten aanwezig zijn.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.